

Music

Una nga Kwartar – Modyul 1:
Kalainan Pinaagi sa Pagsulti ug
Pagtan-aw sa Tingog ug Kahilom

Music – Ikaduha nga Grado

Alternative Delivery Mode

Una nga Kwartar – Modyul 1 : Kalainan Pinaagi sa Pagsulti ug Pagtan-aw sa Tingog ug Kahilom

Unang Edisyon, 2020

Batas Republika 8293, Seksiyon 176 naga ingon nga dili mahimong makaangkon og katungod sa copyright sa bisan unsa nga tagsulat ang gobyerno sa Pilipinas. Bisan pa man, kinahanglan una ang pagtugot sa ahensya sa gobyerno nga nagpatuman sa tagsulat kung kini mahimong pagkakitaan. Apil sa mga pwede nga buhaton sa maong ahensya ang pagtakda sa mahimong bayad.

Ang mga tagsulat sa (istorya, basahon, balak, kanta, hulagway, ngalan sa produkto o brand name, tatak o trademark, salida sa telebisyon, pelikula, atbp.) nga ginamit niini nga modyul nagpanag-iya sa copyright nianang mga gihisgutan. Paningkamutan nga matultulan sila para makuha ang ilang pagtugot sa paggamit sa mao nga mga materyales. Wala giangkon sa mga nagmantala ug sa nagsulat ang katungod isip tag-iya niini. Ang unsa man nga gamit gawas niining modyul, kinahanglan ang pagtugot gikan sa orihinal nga pagsulat.

Walay bisan unsa nga bahin o parte niining materyales ang mahimong kopyahon o ipatik sa unsa man nga pamaagi nga walay pagtugot sa departamento.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Analiza B. Alcover at Arlene C. Camay

Editors: Reina A. Barsobia, at Necilyn A. Tabigne

Tagasuri: Emma Ch. Vargas, Roso A. Rafal at Marivic M. Amontos

Tagaguhit: Analiza B. Alcover at Dominador P. Dadang Jr.

Tagalapat: Analiza B. Alcover

Tagapamahala: Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III, Regional Director

Mala Epra B. Magnaong, CLMD Chief

Dr. Neil Improgo, Regional EPS-LRMS

Dr. Bienvenido Tagolimot, Regional ADM Coordinator

Dr. Emelia G. Aclan, CID Chief

Dr. Linda D. Saab, Division EPS-LRMS

Roy S. Estrobo, Division ADM Coordinator

Rogelio C. Dagaraga, Division EPS-MAPEH

Inilimbag sa Pilipinas ng Sangay ng Camiguin

Department of Education –Region X

Office Address : B, Aranas St., Poblacion, Mambajao, Camiguin

Website : www.depedcamiguin.com

E-mail Address : depedcamiguin@gmail.com, camiguin@deped.gov.ph

Music

**Una nga Kwartar – Modyul 1:
Kalainan Pinaagi sa Pagsulti ug
Pagtan-aw sa Tingog ug Kahilom**

Pasiuna nga Mensahe

Para sa Magtutudlo:

Kumusta, malipayong paggamit niining **Music- Ikaduha nga Grado Alternative Delivery Mode (ADM) Module sa Kalainan Pinaagi sa Pagsulti ug Pagtan-aw sa Tingog ug Kahilom, Unang Semana.**

Kini nga Module nadesinyo, naugmad ug nasusi sa pagtinabangay sa mga magtutudlo nga gikan sa pampublikong institusyon para sa pagtabang kanimo nga makab-ot ang sumbanan nga gitakda sa K to 12 Curriculum samtang ilang gipaningkamutanpaghapsay ang mga babag nga adunay kalabutan sa personal, social, ug economic nga mga sitwasyon sa ilang pag-eskwela.

Kining kapanguhaan sa pagkat-on o learning resource gilauman nga makapadasig sa magtutuon o bata nga mobuhat sa mga giniyahan ug gawasnong buluhaton sa iyang kaugalingon nga lihok ug panahon. Dugang pa, ang katuyuan usab niini mao ang pagtabang sa magtutuon o bata nga makakuha sa mga gikinahanglan nga kahanas niining atong panahon karon sa ika- 21 nga siglo samtang gitagaan usab og konsiderasyon ang ilang mga panginahanglan og sitwasyon.

Isip dugang nga materyales sa nag-unang teksto, makita ninyo kini nga kahon sa kinatibuk-an sa modyul.

Mga Minugbo nga Sulat sa Magtutudlo

Ang sulod niini nga parte mga pahinumdom, mga estratihiya nga maggamit sa paggiya sa mga magtutuon.

Isip magtutudlo, ikaw ang gilauman nga maghatag sa magtutuon o bata kung unsaon paggamit niini nga Modyul. Gitahasan usab ikaw sa pagsubay sa pag-uswag sa iyang kahibawo samtang imo siya gitagaan og higayon nga makatuon sa iyang kaugalingon nga pagkat-on sa kahibawo. Ug usab, gitahasan ka nga dasigon ug tabangan ang magtutuon o bata sa iyang pagbuhat sa mga buluhaton sulod niini nga Modyul.

Para sa Magtutuon

Kumusta, maayong paggamit niining Music sa Ikaduha nga Grado, Alternative Delivery Mode (ADM) Module sa Pag-ila Pinaagi sa Pagsulti ug Pagtan-aw sa Tingog (Sound) ug Kahilom (Silence), Unang Semana!

Kini nga Modyul gihimo para matagaan ka sa makahuluganon nga higayon para sa mga giniyahan ug gawasnong pagkat-on subay sa imong kaugalingon nga lihok ug panahon. Isip aktibo nga magtutuon, mahimo nimo ang pagproseso sa sulod niining modyul.

Kini nga modyul adunay mga parte katugbang sa mga icons:

 Kat-oni	Dinhi nga bahin, mahibaloan kung unsa ang kinahanglan nga matun-an sa modyul.
--	---

 Pasiunang Pagsulay/Sulayi	<p>Ang katuyoan niini nga bahin sa buluhaton mao ang pagsusi sa imong naunang kahibalo mahitungod sa leksiyon nga imong pagatunan. Kung makuha nimo ang ensakto nga mga tubag (100%), pwede na nimo dili gamiton kini nga modyul.</p>
 Pagsusi	<p>Kini ang hamubo nga buluhaton o paghisgot sa nauna nga kahibalo para matabangan ka nga makonek ang karon ug sa una nga leksiyon.</p>
 Sulayi ug Kat-oni	<p>Dinhi nga bahin, ipaila ang bag-o nga leksiyon sa nagkalain-lain nga pamaagi sama sa usa ka istorya, kanta, balak, pagpresentar sa problema, sitwasyon, o mga buluhaton.</p>
 Hisgutan Ta	<p>Dinhi nga parte, tagaan ka og hamubo nga panaghisgot sa leksiyon. Ang katuyuan niini para matabangan ug masabtan ang bag-o nga konsepto ug kahanas.</p>

Pagpalambo sa Kahibalo

Naglangkob kini sa mga buluhaton nga giniyahan og gawasnon pagbansay para mapalig-on ang imong pagsabot ug kahanas leksiyon. Mahimo nimo nga tan-awon kung husto ba ang imong tubag sa mga buluhaton sa pagtan-aw sa tubag nga nahimutang sa susi sa hustong tubag nga anaa sa katapusan nga parte sa modyul.

Hinumdumi

Kini naglangkob sa nga pangutana o pagbutang sa mga tubag diha sa gibutangan og blanko nga parte sa kapahayag para mapaproseso kung unsa ang natun-an nimo gikan sa leksiyon.

Buhata ug Kat-oni

Kini naglangkob sa mga buluhaton nga makatabang sa imo para mabalhin ang bag-ong kahibalo o kahanas sa tinuod nga sitwasyon o ang kamatuoran sa kinabuhi.

 Tantiya	Kini usa ka buluhaton nga ang katuyuan masukod ang lebel sa kahibalo nga nakab-ot sa natun-an nga kompetensi.
 Dugang nga mga Buluhaton	Dinhi nga bahin, adunay ihatag nga dugang nga mga buluhaton para mapalambo ang imong kahibawo ug kahanas sa natun-an nga leksiyon.
 Susi sa mga Tubag	Naglangkob kini sa insaktong tubag sa tanan nga mga buluhaton nga anaa sa modyul

Sa katapusan ng parte ani nga modyul, makita usab ang:

Pakisayran

Kini ang listahan sa tanan nga gikuhaan sa pagbuhat ug pag-ugmad niini nga modyul.

Ang mosunod mao ang importante nga pahinumdom sa paggamit niini nga modyul:

1. Ampingi ang paggamit niini nga modyul. Ayaw butangi o sulati sa bisan unsa nga mga marka o sulat sa bisan asa nga parte sa modyul. Maggamit sa lain nga papel sa pagtubag sa mga tahas ug buluhaton.

2. Ayaw kalimti ang pagtubag sa Sulayi sa dili pa mobalhin sa laing gihatag nga buluhaton nga naa niini nga modyul.
3. Basaha ug maayo ang mga direksiyon sa dili pa buhaton ang mga buluhaton sa pagbansay.
4. Obserbahe ang pagkamatitud-anon og ang integridad sa pagbuhat sa mga buluhaton ug sa pagsusi sa insakto nga mga tubag.
5. Humana usa ang gibuhad nga buluhaton ayha moadto sa sunod pang mga buluhaton.
6. Ibalik ang modyul sa imong maestra o sa facilitator kung mahuman na ang pagtubag sa tanan nga mga buluhaton.

Kung ugaling maglisod ka sa pagtubag sa mga buluhaton , ayaw pag duha-duha pagkonsulta sa imong maestra o facilitator. Mahimo ka usab mangayo ug tabang sa imong nanay ug tatay , sa imong magulang o sa bisan kinsa nga kauban sa balay nga mas magulang nimo. Imong huna-hunaon pirmi nga wala ka nag-inusara.

Maglaum kami nga pinaagi niining modyul makasinati ka sa usa ka makahuluganon nga kahibalo ug makakuha ka sa lawom nga pagsabot nga may kalabutan sa kompetensi nga gitun-an.

Kat-oni

Kumusta mga bata? Sa pagtuon niining modyul, ako manghinaut nga imong makat-unan ang mga musunod:

General Objective:

Mailhan ang kalainan sa tingog (sound) ug kahilom (silence).

Specific Objective:

Makaila sa kalainan pinaagi sa pagsulti (orally) og pagtan-aw (visually) sa tingog ug kahilom.

Pasiunang Pagsulay/Sulayi

Sa dili ka pa mupadayon niining modyul, kinahanglan nimu tubagon ang pasionang pagsulay.

Ilha ang mga hulagway nga anaa sa ubos. Gamit ang imong notbuk, magpili sa sulod sa kahon ug isulat ang letra sa hustong tubag basi sa lihok nga gipakita.

a. adunay tingog

c. dili siguro

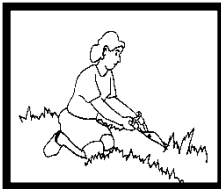
b. walay tingog

d. wala sa gipilian

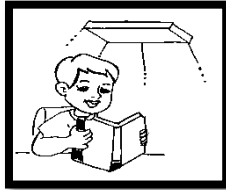
1. naghikap sa nawong

2. nagputol sa sagbot

3. nagbasa sa libro

4. nagguyod sa bag

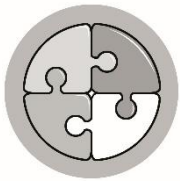
5. nagsipa sa bola

Yunit

1

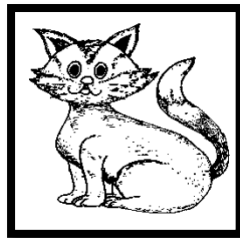
Unang Semana Kalainan Pinaagi sa Pagsulti ug Pagtan-aw sa Tingog ug Kahilom

Pagsusi

Atong balikan pagtuon ang mga butang o mananap nga naghatag og **kusog** o **hinay** nga tingog. Itsek (/) ang hulagway sa butang o mananap kon kini naghatag og kusog nga tingog , ekis (x) kon hinay.

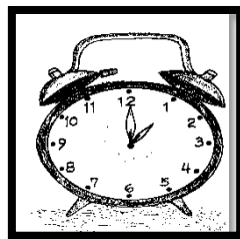
1. iring

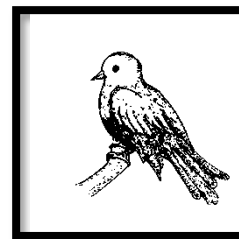
2. iro

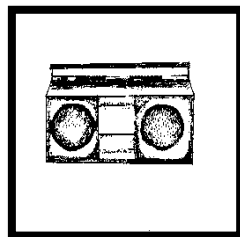
3. orasan

4. langgam

5. radyo

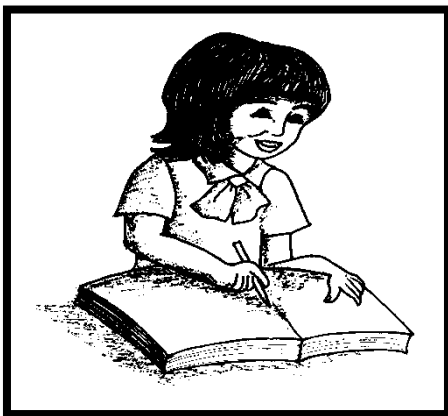
Mga Minugbo nga Sulat sa Magtutudlo

Karon nga nahanas na nimu ang pag-ila sa mga butang o mananap nga maghatag og **kusog** o **hinay** nga tingog, ato na usab tun-an karon ang kalainan pinaagi sa pagsulti ug pagtan-aw sa tingog ug kahilom. Gamita ang imong notbuk sa pagtubag.

Sulayi ug Kat-oni

Tan-awa ang mga hulagway sa ubos:
Nagsuwat ang batang si Mimi.
Nagkanta usab ang iyang Kuya Miko.

A

B

1. Kinsa sa ilang duha ang naghatag og tingog? _____
2. Kinsa usab kanila ang naghatag og kahilom? _____

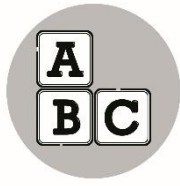
Hisgutan Ta

Atong balikan ang estorya ni Mimi ug Mikoy. Ang duha ka bata adunay lain-lain nga buluhaton. Nagsulat si Mimi. Nagkanta usab si Mikoy.

1. Aduna ba kitay madungog nga tingog kung magsuwat? (Oo, Wala)
2. Kung magkanta aduna ba usab kitay tingog nga madungog? (Oo, Wala)

Husto ka! Ang pagsuwat wala kitay madungog nga tingog. Mao kini ang gitawag nga kahilom. Sa laing bahin, ang pagkanta sama sa gihimo ni Mikoy aduna kitay madunggan nga tingog.

Atong hinumduman nga ang kahilom mao ang walay tingog nga madungog. Mao kini ang simbolo sa kahilom (🔇). Ang tingog atong mabatian o madungog nga kasikas sa palibot ug tingog sa mga butang.

Pagpalambo sa Kahibalo

Unang Giniyahang Buluhaton

Kantaha sa hinay-hinay ang “Awto ni Juan” nga dili itingog ang gilinyahan nga mga pulong sulod sa kanta.

“Ang Awto ni Juan”

(**Tuno:** Ang Fiera ni Juan)

Ang awto ni Juan

May buslot sa ligid

(Balikon 3x)

Gipapilitan sa bubble gum.

2. Kantaha pag-usab ang “Awto ni Juan” samtang nagbunal-bunal sa lamesa aron makahimo og **rhythmic pattern** sa maong kanta.

Unang Pagtantiya

1. Sa dihang imong gikanta ang awit nga “Ang Awto ni Juan” isulat ang mga pulong sa kanta kung asa ka naghunong o naghilom .

2. Isulat ang mga pulong sa kanta nga nagtingog ka.

Ikaduhang Giniyahang Buluhaton

Kantaha ang “Ako si Takuri” samtang magpakpak ka sa imong kamot. Itak-om ang baba sa mga pulong nga gilinyahan aron masinati nimu ang kahilom ug magpadayun sa pagkanta sa pulong nga walay linya aron madunggan nimo ang tingog.

“Ako si Takuri”

Ako si Takuri,
Gamay ug dako
Kini ang kuptanan
Ug kini ang ipisan
Kon mubukal, mukulo-kulo
Haunon mo ako ug ibubo.

Ikaduhang Pagtantiya

Karon atong susihon kon nasabtan ba nimo ang atong gitun-an.

Direksiyun: Kumpletuha ang mga musunod pinaagi sa pagsulat sa letrang **T** kung mabatian nato ang tingog ug letrang **K** kung kahilom ang atong mabatian.

- _____ 1. Pagbunal-bunal sa lamesa
- _____ 2. Pagpakita sa papel
- _____ 3. Pagtambol sa lata
- _____ 4. Pagtak-om sa baba
- _____ 5. Pagpakpak sa kamot

Gawasnong Buluhaton

Ipakpak ang linya (|) o marka **sa beat (sound)** ug mohunong kadyot sa mga marka nga (_) kahilom (**silence**).

- a. ||_ | | ||_ |
- b. || | _ || | _ |
- c. | _ | _ | | _ | _
- d. _ | | | | _ | | |
- e. | _ | | | || | _

Pagtantiya

Kantaha pagbalik ang tibuok awit nga “Ang Awto ni Juan” samtang magpakita og lain-laing aksiyon o lihok sa kanta.

Butangi og tsek (/) ang kahon nga haum sa imung kahanas sa gihatag nga buluhaton.

Kahanas	Kina Maayohan (3)	Maayo (2)	Nanginahanglan og tabang (1)
Nakakanta sa tibuok awit nga “Ang Awto ni Juan” og nakapakita sa lain-laing aksiyon/lihok sa kanta.			

Hinumdumi

Ang ritmo mao ang pulso. Ang ritmo mamugna sa kombinasyon sa “**tingog**” ug “**kahilom**”.

Unsaon nato pag-ila sa **tingog** ug **kahilom**? Ang tingog madunggan. Ang “**kahilom**” sa ritmo mao ang paghunong human sa gasunod-sunod nga “**tingog**”. Walay tingog madungog.

Mamugna ang talan-awon o mga lihok pinaagi sa tingog (sound) ug kahilom (silence) sulod sa usa ka ritmo.

Buhata ug Kat-oni

Kantaha ang “Ulo, Abaga” samtang nagpakpak sa kamot ug usa-usahon pagwala sa tingog sa gibadlisan nga pulong hantud mahurot kini diha sa pagbalik-balik sa kanta.

“Ulo, Abaga”

Ulo, abaga, hawak, dapi-dapi

Tuhod, tiil (2x)

(Tangtang tanan)

Butangi og tsek (/) ang kahon nga haum sa imung kahanas sa gihatag nga buluhaton.

Kahanas	Kina Maayohan (3)	Maayo (2)	Nanginahanglan og tabang (1)
Nakakanta sa tibuok awit nga “Ako si Takuri” samtang nagpakpak sa kamot og nailisan sa saktong lihok ang mga gibadlisan nga pulong sa pagbalik-balik sa kanta.			

Pagtantiya (Assessment)

Direksiyun: Ilha ang mga hulagway nga anaa sa ubos. Gamit ang imong notbuk, magpili sa sulod sa kahon ug isulat ang letra sa hustong tubag basi sa lihok nga gipakita.

a. adunay tingog

c. dili siguro

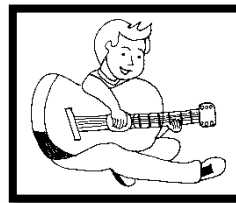
b. walay tingog

d. wala sa gipilian

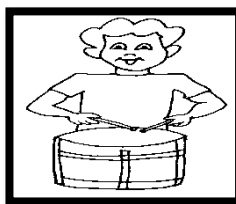
1. nagsimhot sa bulak

2. nagkaskas sa gitara

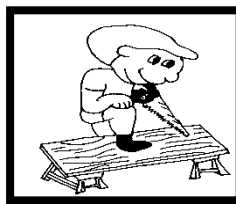
3. nagtukar sa tambol

4. nagkaway sa kamot

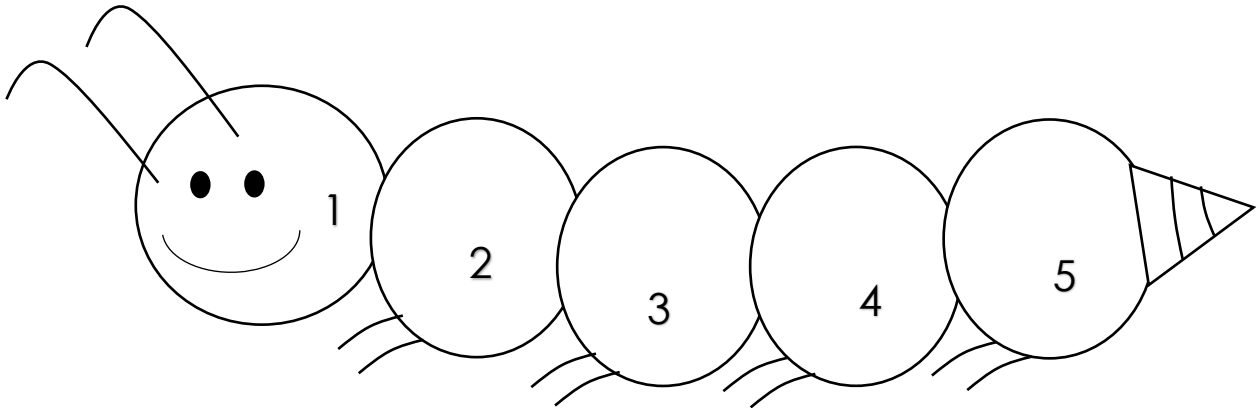
5. naggabas sa kahoy

Dugang nga Buluhaton

Direksiyun: Kolori og **dalag (yellow)** ang lingin kung ang gihatag nga talan-awon o lihok naghatag og tingog, **lunhaw (green)** kung naghatag og kahilom.

1. pagtindak sa tiil
2. pagpiku-piko sa tuhod
3. nag-awhag nga iro
4. nahulog nga dahon
5. nabuak nga baso

Yehey! Nahuman
na gyud ko!

Maayong paghuman sa
modyul! Nalingaw ka ba
sa pagtubag
sa mga buluhaton?
Sigurado ako nga
daghan ka nakat-unan
niining maong modyul.
Palihog iuli kini uban sa
imong mga tubag nga
gisulat sa notbuk ngadto
sa imung magtutudlo.
Magkita kita sa sunod na
usab nga modyul...

Susi sa Insaktong Tubag

Pagsusi

☒		1. ting
☒		2. ito
☒		3. orasan
☒		4. langgam
☒		5. radyo

Sulay! ug kat-oni

1. B
2. A
2. Oo
1. Wala
Hisgutan Ta

Pasiunang Pagsulay/Sulay!

1. b
2. a
3. a
4. a
5. a

Unang Giniyang Bulhaton

1. awto, Juan, buslot, ligid
2. ang, ni, may, sa, gipapilitan sa bubble gum

Unang Pagtantiya

Susi sa Insaktong Tubag

Ikaduhang Ginilyahang Bulhaton

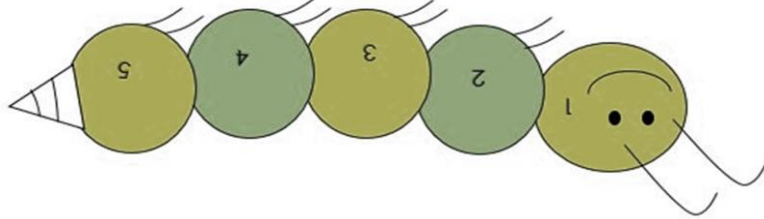
Ikaduhang Pagtantiya

1. T
2. K
3. T
4. K
5. T

Pagtantiya (Assessment)

1. b
2. a
3. a
4. b
5. a

Dugang Bulhaton

Pakisayran (References)

Ma. Cheryl M. Toliao et.al., *Music, Arts, Physical Education, Health Kagamitan ng Mag-aaral Sinugbanong*

Binisaya Meralco Avenue, Pasig City: Rex Book Store, Inc., 2013, 5-10

TG Sinugbuanong Binisaya Music 2: 04.08.13 , 1-5.

Alang sa inyong mga pangutana o komento, sulat o tawag sa:

Department of Education – Division of Camiguin

B. Aranas St., Poblacion, Mambajao, Camiguin Province

Email Address: depedcamiguin@gmail.com, camiguin@deped.gov.ph

Cellphone no: 09057284681